ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **T. Z.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. října 2015, č. j. KUJCK 78583/2015/ODSH, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. července 2016, č. j. 10 A 225/2015 – 30,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. července 2016, č. j. 10 A 225/2015 – 30, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Soběslav (dále též „městský úřad“) ze dne 21. dubna 2015 byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 26. listopadu 2014 v 8:20 hodin jako řidič osobního vozidla tovární značky Audi S8, RZ X po silnici I/03 v katastru obce Horusice, GPS délka 014°39’27.294’’E, šířka 49°09’53.124’’N, ve směru jízdy od Českých Budějovic na Tábor, v rozporu s ustanovením § 4 písm. b) a § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu jel mimo obec rychlostí vyšší než 90 km/h. Silničním radarovým rychloměrem RAMER 10 C mu byla v daném místě naměřena rychlost 132 km/h. Po odečtu možné odchylky 3% byla určena výsledná rychlost vozidla nejméně 128 km/h. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 4.000 Kč v souladu s ustanovením § 125c odst. 4 písm. e) zákona o silničním provozu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce neúspěšně jak odvolání, tak i

žalobu; tu zamítl Krajský soud v Českých Budějovicích (dále též „krajský soud“) rozsudkem označeným v návětí.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[2] Proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost. V ní krajskému soudu především vytýkal, že vyhodnotil jako nedůvodnou jeho námitku o tom, že měření rychlosti probíhalo v zatáčce, což je v rozporu s návodem k obsluze použitého měřícího zařízení. Krajský soud podle stěžovatele uzavřel, že podle důkazů shromážděných ve správním spise probíhalo ve skutečnosti měření v přímém úseku, čímž zatížil svůj rozsudek nepřezkoumatelností. Především nevysvětlil, jak zjišťoval zakřivení úseku, kde k měření došlo. Laické posouzení této otázky není podle stěžovatele dostatečné, neboť návod k obsluze uvádí konkrétní hodnotu, jaké má dosáhnout rádius zakřivení vozovky, aby šlo o zatáčku, přičemž úsek dosahující této hodnoty se nemusí běžnému pozorovateli jevit jako zatáčka v obvyklém smyslu toho slova. Dále pak krajský soud založil posouzení této námitky na zcela jiné argumentaci než žalovaný, který v rozhodnutí napadeném žalobou k dané námitce pouze nepřezkoumatelně uvedl, že *„měřící vozidlo při měření měřeného vozidla bylo v pohybu*“. Rozhodnutí krajského soudu tak pro stěžovatele bylo překvapivé a postup krajského soudu mu znemožnil navrhovat důkazy k tomu, že k měření v zatáčce skutečně došlo, neboť tuto skutečnost považoval za nespornou. Krajský soud také stěžovateli neumožnil vyjádřit se k použitým podkladům z internetového portálu Mapy.cz, které k posouzení zakřivení vozovky použil.

[3] Dále stěžovatel zpochybnil též vypořádání své námitky týkající se pochybnosti o spolehlivosti měřícího zařízení. Zařízení bylo ověřeno 20. února 2014, měření proběhlo 26. listopadu 2014. To znamená, že po ověření musely být na měřícím vozidle dvakrát měněny pneumatiky (nejprve ze zimních na letní a pak zpět), což mohlo podle stěžovatele zkreslit výsledky měření. Krajský soud podle stěžovatele dovodil z návodu k obsluze (aniž by jej provedl jako důkaz), že při každé změně na měřícím vozidle a před každým měřením se provádí kontrola přesnosti měření „radar přes tacho“. To podle stěžovatele neznamená, že taková kontrola byla skutečně provedena v jeho případě. Nic takového totiž nevyplynulo z výslechů policistů, kteří měření prováděli a jejichž výpověď krajský soud podle stěžovatele dezinterpretoval. Závěry krajského soudu tak nemají oporu ve spise a jsou nepřezkoumatelné i v tom směru, že námitku stěžovatele stran nevěrohodnosti vyslechnutých policistů vyhodnotil soud jako účelovou bez bližšího odůvodnění.

[4] Konečně stěžovatel nesouhlasí ani s tím, jak se krajský soud vyrovnal s jeho námitkou týkající se výše uložené sankce. Správní orgány mu údajně uložily pokutu při horní hranici zákonného rozmezí s odvoláním pouze na jediné hledisko, a tím byla osoba obviněného. Přitom přihlédly k dosud spáchaným přestupkům starším jednoho roku, čímž podle stěžovatele obešly povinnost aplikovat v jeho prospěch analogicky institut zahlazení odsouzení známý z trestního práva. Odůvodnění rozsudku krajského soudu je nepřezkoumatelné, neboť tento rozpor nikterak nevysvětluje a pouze konstatuje, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je dostatečné.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti v zásadě jen citoval pasáže z vydaných správních rozhodnutí ve věci, proto Nejvyšší správní soud nepovažuje za nutné jeho vyjádření rekapitulovat.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

[7] Oprávněná je ovšem pouze první ze stěžovatelových kasačních námitek. Mezi odůvodněním rozhodnutí žalovaného a odůvodněním rozsudku krajského soudu je skutečně podstatný rozdíl, který mohl vést k tomu, že rozhodnutí krajského soudu mohl stěžovatel vnímat jako překvapivé. Začít je nutno konstatováním, že stěžovatel uplatnil námitku týkající se údajného zakřivení vozovky v místě měření již v doplnění svého – původně blanketního – odvolání. Toto doplnění učinil sice až po lhůtě stanovené mu městským úřadem k doplnění podání, avšak dříve, než o jeho odvolání žalovaný rozhodl. Žalovaný v průběhu soudního řízení nikterak nezpochybňoval, že měl povinnost se s námitkami uplatněnými v opožděném doplnění odvolání věcně vyrovnat, a také to v odůvodnění napadeného rozhodnutí učinil. Jeho argumentace v napadeném rozhodnutí není – jak se snažil namítat stěžovatel – nepřezkoumatelná, právě naopak. Žalovaný v odvolacím rozhodnutí srozumitelně vysvětluje, že měření provedli policisté přístrojem Ramer 10 C, nikoliv přístrojem PolCam, jehož návodem k obsluze argumentoval stěžovatel. Měření probíhalo za jízdy, tudíž případné zakřivení vozovky (které žalovaný ve svém rozhodnutí ani nepotvrzuje, ani nevyvrací) nemohlo hrát žádnou roli. Řidič měřícího vozidla musí podle návodu k obsluze dodržet pouze konstantní rychlost a neměnit prudce směr jízdy. Pokud takovou chybu učiní, měřící zařízení vyhodnotí měření jako nesprávné a neuloží záznam o přestupku. Jelikož žalovaný vyhodnotil otázku případného zakřivení vozovky v místě měření jako irelevantní, neprováděl k této otázce ani žádné dokazování. Teprve po podání žaloby pořídil žalovaný výtisk zobrazující předmětný úsek vozovky z internetového portálu Google Maps a vyjádřil se k žalobě v tom smyslu, že jde o úsek naprosto rovný.

[8] Krajský soud naopak odůvodnění svého rozsudku v části týkající se nesplnění podmínek měření založil výhradně jen na tom, že se jedná o rovný úsek, nikoliv o zatáčku. K tomu se odvolal na náhled na server Mapy.cz a odkázal též na výtisk ze serveru Google Maps založený údajně ve správním spise. Krajský soud se tak dopustil hned dvojího pochybení. Za prvé, zamítl žalobní námitku na základě naprosto odlišné argumentace, než jakou užil žalovaný v napadeném rozhodnutí, aniž by dal stěžovateli možnost se tomu vyjádřit, čímž porušil stěžovatelovo právo na obhajobu. Za druhé pak své odůvodnění založil na důkazech, z nichž žádný nebyl proveden ani před správním orgánem, ani před krajským soudem samotným. Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbylo, než napadený rozsudek krajského soudu zrušit. V zájmu procesní ekonomie se nicméně Nejvyšší správní soud vyrovná též s ostatními kasačními námitkami stěžovatele, které důvodnými neshledal.

[9] Námitka stěžovatele, že výsledek měření rychlosti mohl být zkreslen tím, že měřící vozidlo bylo po ověření měřícího zařízení dvakrát přezuto, a to nejprve na letní a poté zpět na zimní pneumatiky, se jeví Nejvyššímu správnímu soudu jako ryze spekulativní. V tomto hodnocení se shoduje jak se žalovaným, tak s krajským soudem. Stěžovatel nezpochybňuje fakt, že měřící zařízení ověřeno bylo a že doba platnosti ověření v době provedení měření rychlosti jeho vozidla dosud neuplynula. Dále nutno uvést, že výměna pneumatik nezpůsobuje nutnost nového ověření měřícího zařízení, vhodná je pouze

kontrola, zda byla zachována přesnost měření, jež se provádí pomocí tachometru měřícího vozidla (tzv. kontrola „radar přes tacho“). Z výpovědi policisty, který měřící vozidlo řídil, vyplynulo, že takováto kontrola se na příslušném policejním útvaru po výměně pneumatik provádí (byť netvrdil, že právě on byl revizorem, který ověření přesnosti měření u použitého měřícího zařízení osobně provedl). Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že *„právě pro případy, kdy by mohlo být podobnými vlivy měření zkresleno, počítá se s odchylkou měřícího zařízení 3 %, která je na výsledek měření aplikována*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. května 2013, č. j. 3 As 9/2013 - 35). I po započtení uvedené odchylky překročil stěžovatel nejvyšší povolenou rychlost v daném úseku o 38 km/h, tudíž by naplnil příslušnou skutkovou podstatu (překročení rychlosti o více než 30 km/h mimo obec) i v případě, že by byla v jeho prospěch započítána odchylka více než dvojnásobná. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem má Nejvyšší správní soud za to, že výhrada stěžovatele k věrohodnosti provedeného měření, vycházející z výměny pneumatik na měřícím vozidle, je zjevně nedůvodná.

[10] Nejvyšší správní soud tak již jen obecně uvádí, že podle konstantní soudní judikatury je pro věc klíčové, že důkaz o rychlosti byl pořízen radarem, který splňoval všechny zákonné požadavky a současně byl v souladu se zákonem o metrologii ověřen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. srpna 2011, č. j. 1 As 42/2011 - 115). V rozsudku ze dne 14. května 2015, č. j. 7 As 83/2015 - 56 Nejvyšší správní soud uvedl, že *„oznámení o přestupku, záznam o přestupku obsahující fotografii měřeného vozidla a údaje o provedeném měření a ověřovací list silničního radarového rychloměru je nutno považovat za plně postačující důkazy o spáchání přestupku, není-li v rámci přestupkového řízení žádný z těchto podkladů jakkoliv zpochybňován.*“ Taktéž v rozsudku ze dne 3. března 2011, č. j. 7 As 18/2011 - 54, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že takové důkazní prostředky (tj. důkazy dodané policií) jsou v zásadě dostatečné k objasnění skutkového stavu věci, a to zvláště za situace, kdy stěžovatel nepopírá, že to byl on, kdo byl změřen při jízdě, a toliko tvrdí, že nesouhlasí s naměřenou rychlostí. Pro pořádek možno připomenout, že stěžovatel si mohl vyžádat ověření nebo kalibraci radaru a vydání osvědčení o výsledku (srov. k tomu § 11 odst. 4 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů), byť nelze zapomínat, že *„postup podle ustanovení § 11 odst. 4 zákona o metrologii je na místě tehdy, pokud vyjde najevo jakákoliv pochybnost o správnosti měření. Jinými slovy, smyslem a účelem tohoto ustanovení je odstranění pochybností o správnosti provedeného měření. Aplikace tohoto ustanovení zákona o metrologii i v případech, kdy je zjevné, že měření proběhlo po všech stránkách bezchybně (jak je tomu v projednávané věci), je nedůvodná*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. dubna 2013, č. j. 4 As 17/2012 - 36).

[11] Konečně pokud jde o výši uložené sankce, Nejvyšší správní soud především uvádí, že osoba obviněného nebyla jediným hlediskem, které správní orgány hodnotily, jakkoliv to stěžovatel tvrdí. Z rozhodnutí městského úřadu naopak vyplývá, že při stanovení výše sankce přihlížel především k závažnosti přestupku, neboť uvedl, že obviněný jel rychlostí, která je povolena pouze na dálnici, a to v úseku komunikace s křižovatkami, kde dochází k častým dopravním nehodám, někdy s fatálními následky. Dále přihlédl k tomu, že se obviněný dopustil přestupku úmyslně. Teprve třetím kritériem v pořadí byla osoba pachatele. Stěžovatel byl v letech 2008 – 2011 celkem 5x postižen za dopravní přestupky, mimo jiné také za překročení nejvyšší povolené rychlosti mimo obec, tedy za totožný delikt jako v nyní posuzovaném případě. Takové hodnocení nevykazuje znaky svévole.

Krajský soud proto správně uzavřel, že správní orgány nevybočily při ukládání sankce ze zákonných mezí správního uvážení.

[12] Jen pro úplnost proto Nejvyšší správní soud připomíná, že osoba obviněného je jedním ze zákonných hledisek pro určení druhu sankce a její výměry podle § 12 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. A i když *„je třeba institut zahlazení odsouzení dle trestního zákoníku, resp. zákonnou fikci, že se na dotyčného hledí jako by nebyl odsouzen, analogicky aplikovat ve prospěch žalobce i při ukládání sankcí v přestupkovém řízení“*, tak zároveň *„správním orgánům nic nebrání v tom, aby ke skutečnosti, že žalobce v minulosti spáchal obdobné či další přestupky, za něž mu byly pravomocně uloženy v přestupkovém řízení sankce, přihlédly při hodnocení osoby žalobce a z takových okolností vyvodily příslušné závěry, pokud jde o sklony žalobce porušovat pravidla provozu na pozemních komunikacích, případně jakým způsobem“* (srov. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 3. května 2013, č. j. 60 A 1/2013 - 49, č. 2912/2013 Sb. NSS).

[13] Z výše popsaných důvodů vyhodnotil Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. jako důvodnou a rozhodnutí krajského soudu zrušil. Krajský soud v Českých Budějovicích, vázán vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu, posoudí žalobu znovu a zhodnotí argumentaci správních orgánů týkající se možného zkreslení výsledku měření vlivem údajného zakřivení vozovky v místě měření tak, jak byla předestřena ve vydaných rozhodnutích. Teprve pokud by tuto argumentaci shledal nedostatečnou, zváží provedení dokazování k dané otázce.

IV. Náklady řízení

[14] V novém řízení rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2016

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu